

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ,
ΤΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ»

Η παρέμβαση στο χώρο των συνεταιρισμών και εν γένει των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων αποτελεί ώριμη απαίτηση των καιρών. Έχει διπλό στόχο. Αφενός να απελευθερώσει δυνάμεις που συνεπείς στη συνεταιριστική ιδέα έχουν τη θέληση και τη δυνατότητα να αναπτύξουν και να διευρύνουν τις δραστηριότητές τους προς όφελος της ελληνικής γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης του τόπου. Αφετέρου επιδιώκει να ανατρέψει θετικά και δημιουργικά μια απαξιωμένη κατάσταση που τείνει να οδηγήσει σε ουσιαστική ατροφία και μααρασμό ένα συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα για την υιοθέτηση του οποίου χρειάστηκαν σκληροί αγώνες και θυσίες. Το άρθρο 12 παρ. 4 του Συντάγματος κατοχυρώνει, όπως είναι γνωστό, το συνεταιρισμό ως ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα. Θεμελιώνει την ελευθερία ίδρυσης και λειτουργίας του καθώς και την αυτοδιοίκησή του. Συνιστά μια συλλογική διαδικασία ανοιχτή και εθελοντική. Προβλέπει την προστασία και εποπτεία του συνεταιρισμού από το κράτος για το οποίο επιβάλλει την υποχρέωση να μεριμνά για την ανάπτυξή του. Με το παρόν σχέδιο νόμου επιζητούμε την αναζωογόνηση του δικαιώματος του «συνεταιρίζεσθαι» και τη θεσμική επικαιροποίηση της εποπτείας του κράτους επί των συνεταιρισμών.

Στον πυρήνα της συνεταιριστικής ιδέας στέκεται ο ανεξάρτητος και αυθύπαρκτος αγρότης που ως ιδιοκτήτης και παραγωγός επιζητεί το δικό του δικαίωμα στην ευημερία. Ψυσπειρώνεται στην ιδέα να αντισταθεί σε μια αγορά που τον ωθεί σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας είτε σε ετεροβαρείς εις βάρος του δικαιοπραξίες και προάγει συλλογικά όχι μόνο το κέρδος για προσπορισμό αλλά την ευημερία ως κοινωνικό αγαθό. Ο αγροτικός συνεταιρισμός είναι κατά συνέπεια ένα κίνημα κοινωνικής επιχειρηματικότητας το οποίο οργανώνει και προάγει μια κοινότητα συμφερόντων γύρω από την πρωτογενή παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων. Ένας θεσμός που βασίζεται στην ανάγκη προστασίας και ανάπτυξης των μικρομεσαίων αγροτικών νοικοκυριών ως βασικών κοινωνικών και οικονομικών μονάδων της υπαίθρου. Έτσι, οριοθετείται με σαφήνεια τόσο από την συνδικαλιστική οργάνωση όσο και από μια συνηθισμένη εμπορική εταιρεία.

Όταν ξεκινούσαν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί στη χώρα μας οργανώθηκαν ως απάντηση της κοινότητας των παραγωγών στην εκμετάλλευση και την ιδιοποίηση του προϊόντος του μόχθου τους από τους κάθε λογής μεσάζοντες. Στην εξέλιξή τους συνάντησαν μια οικονομία που διαρκώς συγκέντρωνε πλούτο και δυνάμεις και μια εμπορική δραστηριότητα που υπερέβαινε τα κλειστά σύνορα όχι μόνο της τοπικής κοινότητας αλλά των κρατών. Από την συλλογική άμυνα και αντίσταση στην εκμετάλλευση κρατώντας αδιαπραγμάτευτη τη συνεταιριστική ιδέα έπρεπε να προσαρμοστούν και να ανταποκριθούν επιθετικά στις νέες ανάγκες. Είναι αλήθεια ότι ο κρατικισμός, η πελατειακή λογική και ο κομματισμός τους κράτησε καθηλωμένους και ο τρόπος της διαχείρισης των πόρων, εθνικών και ευρωπαϊκών, ιδιαίτερα την τελευταία δεκαπενταετία δημιούργησαν αξεπέραστα προβλήματα. Έχουμε υποχρέωση να κρατήσουμε ανοιχτό τον ορίζοντα της αγροτικής επιχειρηματικότητας όταν αυτή

παίρνει τη μορφή της συλλογικής οργάνωσης των παραγωγών. Να ενισχύσουμε την ανάπτυξη των συνεταιρισμών ως εύρωστων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, είτε αυτοτελών είτε μέσω εταιρικών συμπράξεων. Έτσι ώστε, να απαιτούν σημαντικό μερίδιο στην παραγωγή και αγορά αγροτικών προϊόντων και τροφίμων. Και να δώσουμε πραγματική υπόσταση στις ομάδες παραγωγών στο πλαίσιο του εθνικού και κοινοτικού δικαίου. Η ανάπτυξη των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων αποτελεί σήμερα κρίσιμο παράγοντα για τη μεταρρύθμιση του αγροτικού τομέα, την αξιοποίηση του καίριου συγκριτικού πλεονεκτήματος που διαθέτουμε και τη μετατροπή της ελληνικής γεωργίας σε κλειδί για έξοδο της χώρας από την οικονομική κρίση.

Η παρούσα νομοθετική παρέμβαση για την εξυγίανση και τον εκδημοκρατισμό των αγροτικών συνεταιρισμών δεν αποσκοπεί στη «διάχυση» της αγοράς στο εσωτερικό τους, αλλά στο θαρραλέο «άνοιγμα» των συνεταιρισμών προς τις παγκοσμιοποιημένες και εξόχως ανταγωνιστικές αγορές. Κατ'αυτό τον τρόπο οι συνεταιριστικές αξίες όχι μόνο δεν παραμερίζονται και εμπορευματοποιούνται αλλά αντιθέτως αναδεικνύονται σε πολύτιμες ρυθμιστικές αξίες στην αγορά των αγροτικών προϊόντων. Η στροφή στην παραγωγή, η ανασυγκρότηση της ελληνικής γεωργίας και η ανάδειξη του αγροδιατροφικού μοντέλου πάνω σ'αυτές τις αξίες και μόνο μπορούν να εδραιωθούν.

Η ιστορία του συνεταιριστικού κινήματος στη χώρα μας συνοδεύεται από αγώνες και επιτυχημένες προσπάθειες στο πέρασμα των δεκαετιών. Πολλοί συνεταιρισμοί παρά την φθίνουσα πορεία αίρονται στο ύψος των περιστάσεων και πρωτοπορούν στην αγροτική οικονομία και ανάπτυξη. Όμως, το τοπίο των χιλιάδων ανενεργών συνεταιρισμών, των δευτεροβάθμιων οργανώσεων που έχασαν τον προσανατολισμό τους, των αντιπαραγωγικών και δυσκίνητων δομών χρήζει άμεσης παρέμβασης και εξυγίανσης. Παρέμβαση και εξυγίανση όχι για να διαλύσει ή να αποδιαρθρώσει αλλά να συνθέσει και να αναδιαρθρώσει το συνεταιριστικό κίνημα και προ πάντος να το στρέψει στην παραγωγή. Έχουμε ανάγκη επομένως από ισχυρούς, παρεμβατικούς, παραγωγικούς συνεταιρισμούς.

Εύλογα τίθεται το ερώτημα αν το ισχύον θεσμικό – νομοθετικό πλαίσιο δεν είναι αρκετό για να απαντήσει θετικά στην ανάγκη της μετεξέλιξης των συνεταιριστικών οργανώσεων των αγροτών. Από νομικής άποψης, ο ισχύων νόμος 2810/2000 (ΦΕΚ Α 61), όπως ισχύει κάθε φορά, με τις τροποποιήσεις ή τις συμπληρώσεις του, θεωρείται ως ένας καλός και λειτουργικός νόμος, από το ρυθμιστικό όμως ορίζοντα του οποίου διέλαθαν: α) η αντιμετώπιση των αδρανών και υπερχρεωμένων συνεταιρισμών, καθώς και των συνεταιρισμών – «σφραγίδων», β) η ουσιαστική αδρανοποίηση της συνταγματικής επιταγής για εποπτεία και προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 4 του Συντάγματος και τέλος γ) η διασύνδεση της συνεταιριστικής ιδέας με το «φυσικό» περιβάλλον μιας παγκοσμιοποιημένης και ανταγωνιστικής αγοράς. Για το σκοπό αυτό κρίθηκε σκόπιμο να διατηρηθεί στο προτεινόμενο νομοσχέδιο η αναφορά στο οργανωτικό και λειτουργικό κεκτημένο των αγροτικών συνεταιρισμών, που προέβλεπε ο ν. 2810/2000. Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου για τη νομοτεχνική και νομική ακρίβεια επιχειρεί να ρυθμίσει την κρατική εποπτεία και προστασία των αγροτικών συνεταιρισμών, καθώς και τη σχέση –όχι όμως και τη «διάχυση»- των τελευταίων με τη σύγχρονη υγιή επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου.

Οι ειδικότερες κατευθύνσεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι :

α. Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός παραμένει πρωτογενές και πρωτοβάθμιο κεκτημένο οργάνωσης και αλληλεγγύης των παραγωγών ως φυσικών προσώπων με ενεργή συμμετοχή στη λειτουργία του. Είναι συνεταιρισμός αγροτών και όχι «πελατών».

β. Διευρύνονται οι δυνατότητες της εταιρικής και επιχειρηματικής δράσης των αγροτών ώστε να κινηθούν με δυναμισμό και εξωστρέφεια στην αγορά αγροτικών προϊόντων με στόχο τη σταθερότητα των τιμών, την προνομιακή στήριξη του αγροτικού εισοδήματος και την άμεση σύνδεση με τον καταναλωτή. Με Εταιρικές Συμπράξεις, με μεγάλες και λειτουργικές Ομάδες Παραγωγών, με σύγχρονα και ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία ανοίγει ο δρόμος ουσιαστικής παρέμβασης στο σύνολο της αγροδιατροφικής αλυσίδας.

γ. Ενισχύεται η συλλογική διαπραγματευτική θέση του αγροτικού κόσμου απέναντι στην αποσπασματική και συχνά ληστική εκμετάλλευση των αγροτών και αναδεικνύεται η ταυτότητα των περιφερειών. Θεσμοί όπως οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Αγροδιατροφικές Συμπράξεις αποκτούν σύγχρονο πλαίσιο, οργανώνονται με πρωτοβουλία της κυβέρνησης και της αυτοδιοίκησης και κατοχυρώνουν θεσμικά τη συνεργασία των παραγωγικών, κοινωνικών, επαγγελματικών και επιστημονικών φορέων.

δ. Επιχειρείται παρέμβαση ώστε να «κλείσει η ψαλίδα» ανάμεσα στις τιμές πώλησης των αγροτικών προϊόντων και στις τιμές που τα αγοράζει ο καταναλωτής μέσα από θεσμούς όπως τα Δημοπρατήρια και η Συμβολαιακή Γεωργία που προστατεύουν το εισόδημα και προσδίδουν ασφάλεια στους παραγωγούς.

ε. Με την κρατική εποπτεία αποσκοπείται η ανάδειξη ισχυρών Αγροτικών Συνεταιρισμών, Ομάδων Παραγωγών και Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων. Αξιοποιείται γι' αυτό η δοκιμασμένη σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο μέθοδος του Μητρώου, το οποίο καθίσταται σύνθετο εργαλείο καταγραφής και αξιολόγησης των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων.

στ. Ξεκινάμε από την αποκατάσταση του ανεκτίμητου κεκτημένου της δημοκρατικής νομιμοποίησης. Στο εξής η οργανωμένη πολιτεία θα αναγνωρίζει και θα συνεργάζεται με συνεταιρισμούς που θα έχουν υπαρκτή υπόσταση, η οποία θα θεμελιώνεται στη δημοκρατική οργάνωση και λειτουργία και η νομιμοποίηση θα κατοχυρώνεται από την καθολική συμμετοχή των παραγωγών.

Στο πλαίσιο αυτών των κατευθύνσεων το παρόν νομοσχέδιο διαρθρώνεται σε τέσσερα κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο καθορίζεται η δομή και η λειτουργία των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων. Οργανώνεται η εποπτεία τους από το κράτος μέσω εποπτικής αρχής, εθνικού μητρώου και περιοδικής αξιολόγησης. Στο δεύτερο κεφάλαιο οργανώνεται θεσμικά η σχέση των αγροτικών συνεταιρισμών, των ομάδων παραγωγών και των αγροτικών εταιρικών συμπράξεων με την αγορά των αγροτικών προϊόντων και την ανάγκη σταθερότητας των τιμών καθώς και την εξυγίανση της αγροδιατροφικής αλυσίδας. Προτείνεται αυτή η παρέμβαση να γίνει μέσω των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, των Αγροδιατροφικών Συμπράξεων στην Περιφέρεια, της Συμβολαιακής Γεωργίας και των Δημοπρατηρίων Αγροτικών Προϊόντων. Στο τρίτο

κεφάλαιο καθορίζεται η χρηματοδότηση, τα φορολογικά και αναπτυξιακά κίνητρα υπέρ των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων διευρύνοντας τις μέχρι σήμερα ισχύουσες ρυθμίσεις. Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο οριοθετείται η προσαρμογή του συνεταιριστικού κινήματος στις νέες ρυθμίσεις με τις καταργούμενες και τροποποιημένες διατάξεις του ν. 2810/2000. Στο ίδιο κεφάλαιο προτείνονται τέλος νέες διατάξεις για τον αγροτικό συνδικαλισμό που θεωρούνται ώριμες και επιβεβλημένες από την συνολικότερη πορεία του αγροτικού συνεταιρισμού.

Ειδικότερα, με το σχέδιο νόμου ορίζονται κατ' άρθρο τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Στο άρθρο 1, για την εφαρμογή του παρόντος σχεδίου νόμου, παρέχονται οι ορισμοί των βασικών εννοιών της ρυθμιστικής ύλης αυτού. Διευκρινίζεται ότι οι Συλλογικές Αγροτικές Οργανώσεις (ΣΑΟ) περιλαμβάνουν τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ), τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ). Από τη συγκεκριμένη διάταξη προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι οι ΑΣ που εγγράφονται στο Μητρώο είναι μόνον πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί, που λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2810/2000, μέλη των οποίων είναι αποκλειστικά μόνο φυσικά πρόσωπα.

Επίσης, με τον παρεχόμενο ορισμό των ΟΠ επιχειρείται η άρση κάθε αμφισβήτησης αναφορικά με την τυπική μορφή τους και εναρμονισμένες με τα δεδομένα της Ε.Ε.

Ο ορισμός των Δημοπρατηρίων επιχειρεί να οριοθετήσει τη συγκεκριμένη έννοια από αποτυχημένες προσπάθειες του παρελθόντος, ώστε ο συγκεκριμένος θεσμός να ανταποκρίνεται στα οικεία διεθνή πρότυπα.

Τέλος, με τον ορισμό των «καλαθιών της περιφέρειας» διευκρινίζεται η βασική αρμοδιότητα των Αγροδιατροφικών Συμπράξεων της Περιφέρειας του άρθρου 9.

Άρθρο 2

Με το άρθρο 2 θεσπίζεται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως ηλεκτρονική βάση δεδομένων «Εθνικό Μητρώο Συλλογικών Αγροτικών Οργανώσεων», στο εξής «Μητρώο», με σκοπό την ουσιαστική ενεργοποίηση και εντατικοποίηση της προβλεπόμενης στην παρ. 4 του άρθρου 12 του Συντάγματος κρατικής εποπτείας επί των ΑΣ. Η μορφή, το περιεχόμενο, η διαδικασία καταχώρησης στο Μητρώο καθώς και η τήρηση αυτού προβλέπεται ότι καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επειδή είναι αναγκαία η ευελιξία σε παρόμοιες καθημερινές διοικητικές υποθέσεις. Για τις ανάγκες τήρησης και λειτουργίας του Μητρώου ιδρύεται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπηρεσιακή μονάδα επιπέδου αυτοτελούς Γραφείου που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και φέρει την επωνυμία Εποπτική Αρχή Αγροτικών Συνεταιρισμών (στο εξής Εποπτική Αρχή). Επίσης, για τις ανάγκες σχεδιασμού και ανάπτυξης του Μητρώου, ιδρύεται ενδεκαμελές Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Εποπτείας Συλλογικών Αγροτικών Οργανώσεων, στο εξής «Συμβούλιο». Η αναβάθμιση της σχετικής με την εποπτεία διοικητικής υπηρεσίας επιτυγχάνεται με την ίδρυση της Εποπτικής Αρχής, η οποία ενσωματώνεται στο διοικητικό και υπηρεσιακό περιβάλλον του Υπουργού. Η ίδρυση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου αποβλέπει στην οργανωμένη και θεσμικά κατοχυρωμένη εξασφάλιση σχετικών με την βελτίωση της εποπτείας εισηγήσεων. Τα παραπάνω θεωρούνται αναγκαία διότι ενώ η εποπτεία

προβλεπόταν και σε προηγούμενους νόμους, δεν είχε λειτουργήσει διότι δεν υπήρχε πρόβλεψη για την οργάνωση αρμόδιας υπηρεσίας που θα ενεργούσε.

Άρθρο 3

Με το άρθρο 3 θεσπίζεται η αξιολόγηση των ΑΣ, ώστε αυτοί μετά να καταχωρίζονται στο Μητρώο. Οι βασικές αρχές λειτουργίας των ΑΣ, όπως προστίθενται στο ν. 2810/2000 με τη διάταξη του άρθρου 16 παραγρ. 2 του παρόντος νόμου, συνδυάζουν τη διττή φύση των συνεταιρισμών ως δημοκρατικών και εθελοντικών συλλογικών οργανώσεων και ως οργάνωση κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Επίσης, η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων νομικής λειτουργίας των ΑΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2810/2000 αποτελεί βασική αρχή λειτουργίας αυτών.

Άρθρο 4

Με το άρθρο 4 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την καταχώριση των ΑΣ στο Μητρώο και την αξιολόγησή τους. Διευκρινίζεται ότι η καταχώρισή τους συμπίπτει με την ταυτόχρονη αξιολόγησή τους σε δύο κατηγορίες ως: ενεργούς ΑΣ και ανενεργούς ΑΣ.

Η αξιολόγηση των ΑΣ διενεργείται ετησίως με βάση τις τακτικές Ετήσιες Δηλώσεις που υποβάλλουν οι ίδιοι οι ΑΣ. Τα κριτήρια αξιολόγησης, ο τόπος και το ακριβές περιεχόμενο των Δηλώσεων, τα αναγκαία επισυναπτόμενα έγγραφα και δικαιολογητικά καθώς και η διαδικασία συμβατικής ή ηλεκτρονικής υποβολής τους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου.

Επίσης, στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται το καθεστώς της αναγκαστικής εκκαθάρισης στο οποίο τίθενται οι ΑΣ που έχουν καταστεί ανενεργοί, μετά από σχετική αίτηση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο κατά τόπον αρμόδιο Μονομελές Πρωτοδικείο. Στην κατά τα ανωτέρω αναγκαστική εκκαθάριση τίθενται και οι ΑΣ που για τρεις συνεχόμενες αξιολογήσεις καταχωρούνται στο Μητρώο ως ανενεργοί.

Άρθρο 5

Με το άρθρο 5 ρυθμίζονται τα θέματα των Ομάδων Παραγωγών που οι παραγωγοί συγκεκριμένων όμοιων ή ομοειδών αγροτικών προϊόντων μπορούν να συγκροτούν.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι τα της λειτουργίας γενικότερα των ΟΠ ρυθμίζονται από το καταστατικό αυτών και ότι η εγγραφή τους στο Μητρώο συνεπάγεται την αναγνώρισή τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις. Οι ΟΠ μπορούν για τις δραστηριότητές τους να αποκτούν ΑΦΜ καθώς και τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα φορολογικά παραστατικά.

Επίσης, προβλέπεται ότι σε κάθε περιφερειακή ενότητα αναγνωρίζεται μια ΟΠ ανά αγροτικό προϊόν και καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού των ΟΠ.

Πέραν των ανωτέρω, με το άρθρο ρυθμίζεται η αναγνώριση, η πρώτη εγγραφή στο Μητρώο καθώς και η διαγραφή των ΟΠ από το Μητρώο, που γίνονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από αίτησή τους. Ο τύπος και το ακριβές περιεχόμενο των αιτήσεων της πρώτης εγγραφής, των Ετήσιων Δηλώσεων που υποβάλλουν οι ΟΠ, τα αναγκαία επισυναπτόμενα σε αυτές έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία συμβατικής ή ηλεκτρονικής υποβολής και καταχώρισης των Δηλώσεων αυτών, καθώς και η διαδικασία διαγραφής από το Μητρώο καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που

εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου. Οι ΟΠ ήδη αποτελούν νομικά και πραγματικό κεκτημένο της ενωσιακής έννομης τάξης, αλλά με τη συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση παρέχεται το κίνητρο της συγκρότησής τους σε επίπεδο Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, εφόσον αξιολογούνται με κριτήριο τη συγκέντρωση της παραγωγής του συγκεκριμένου κάθε φορά προϊόντος σε επίπεδο Περιφέρειας, αλλά και με κριτήριο το μερίδιο αγοράς στην οικεία Περιφέρεια. Οι επί τρία συνεχόμενα έτη αδρανείς ΟΠ ή αυτές που δεν υποβάλουν ετήσια δήλωση διαγράφονται αμέσως από το Μητρώο. Οι ΟΠ, οι οποίες έχουν αναγνωριστεί και λειτουργούν ήδη κατά την δημοσίευση του παρόντος σχεδίου νόμου και έχουν αναλάβει την υλοποίηση επιχειρησιακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή/και κοινοτικούς πόρους εξακολουθούν να υφίστανται μέχρι την ολοκλήρωση των ανωτέρω προγραμμάτων.

Άρθρο 6

Με το άρθρο 6 προβλέπεται ότι οι ΑΣ και οι ΟΠ μπορούν να συγκροτούν Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), οι οποίες είναι ανώνυμες εταιρίες, που αναγνωρίζονται και καταχωρούνται στο Μητρώο. Σκοπός της δημιουργίας των ΑΕΣ είναι η εδραίωση της συνεργασίας μεταξύ των ιδρυτικών συνιστωσών τους.

Η αναγνώριση, η πρώτη εγγραφή και η διαγραφή των ΑΕΣ γίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ο τύπος, το ακριβές περιεχόμενο των Ετήσιων Δηλώσεων που υποβάλλουν οι ΑΕΣ, τα αναγκαία επισυναπτόμενα σε αυτές έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία συμβατικής ή ηλεκτρονικής υποβολής και καταχώρησης των Δηλώσεων αυτών, καθώς και η διαδικασία διαγραφής από το Μητρώο καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου. Οι επί τρία συνεχόμενα έτη αδρανείς ΑΕΣ ή αυτές που δεν υποβάλλουν Ετήσια Δήλωση διαγράφονται αμέσως από το Μητρώο.

Άρθρο 7

Με το άρθρο 7 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία και τη διοίκηση της ΠΑΣΕΓΕΣ. Το άρθρο αυτό αντικαθιστά το αντίστοιχο για την ΠΑΣΕΓΕΣ άρθρο 33 του ν. 2810/2000.

Διευκρινίζεται ότι μέλη της ΠΑΣΕΓΕΣ είναι μόνο αγροτικοί συνεταιρισμοί. Θεσμοθετείται, ως κορυφαίο μέτρο εκδημοκρατισμού και δημοκρατικής νομιμοποίησης, η εκλογή της διοίκησης της ΠΑΣΕΓΕΣ από πανελλήνιο συνέδριο αντιπροσώπων.

Άρθρο 8

Με το άρθρο 8 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη σύσταση, την αναγνώριση, την εποπτεία, τον έλεγχο και τη χρηματοδότηση των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων του άρθρου 1 του ν. 2732/1999 και επισημαίνεται ότι μόνο μία Διεπαγγελματική Οργάνωση μπορεί να αναγνωρισθεί σε εθνικό επίπεδο ανά ομάδα ομοειδών προϊόντων ή ανά προϊόν.

Άρθρο 9

Στο άρθρο 9 προβλέπεται ότι με πρωτοβουλία των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας μπορούν να συστήνονται Αγροδιατροφικές Συμπράξεις, οι οποίες αποτελούν αστικές, μη κερδοσκοπικές εταιρίες και οι οποίες έχουν κυρίως ως σκοπό την ανάπτυξη,

προβολή και προώθηση των διατροφικών προϊόντων «καλάθια της Περιφέρειας» που παράγονται στα διοικητικά όρια της κάθε Περιφέρειας.

Οι αγροδιατροφικές συμπράξεις θα αναλάβουν το συντονισμό της προβολής των τοπικών προϊόντων και των αντίστοιχων του καλαθιού της κάθε Περιφέρειας.

Τα προϊόντα που θα προβάλλονται μέσω των Αγροδιατροφικών Συμπράξεων είναι υψηλής διατροφικής αξίας, με σημαντική εμπορική και εξαγωγική προοπτική. Επίσης στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται και το θέμα των φορέων που συμπράττουν στην ίδρυση των εν λόγω εταιριών. Με σκοπό την ενίσχυση των Αγροδιατροφικών Συμπράξεων της Περιφέρειας παρέχεται στο Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας η δυνατότητα με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου να χρηματοδοτεί τις εν λόγω Συμπράξεις στην εγχώρια αγορά και τις αντίστοιχες διεθνείς. Οι συμπράξεις αποτελούν την απάντηση του αυτονόητου στη σημερινή πραγματικότητα. Τώρα τα εστιατόρια, τα ξενοδοχεία, οι αλυσίδες διανομής προωθούν και περιλαμβάνουν στην κουζίνα τους προϊόντα κυρίως ξένα με την τοπική παραγωγή.

Οι συμπράξεις θα φέρουν σε επαφή και θα πείσουν τους εταίρους να προτάξουν τα τοπικά προϊόντα ώστε να ενισχυθεί η αντίστοιχη αγορά.

Άρθρο 10

Με το άρθρο 11 ρυθμίζεται η μελλοντική πώληση αγροτικών προϊόντων μέσω γραπτών συμβάσεων και παρέχεται στις ΣΑΟ η δυνατότητα να συνάπτουν τις συμβάσεις για λογαριασμό των μελών τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, επιδιώκεται η βελτίωση της διαπραγματευτικής ισχύος των αγροτών, με σκοπό την ενίσχυση του εισοδήματός τους.

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται αφενός μεν γενικά τι πρέπει να περιλαμβάνεται στις συμβάσεις αυτές και αφετέρου δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να καθορίζει τον τύπο και το ελάχιστο νόμιμο περιεχόμενο των συμβάσεων αυτών, ανά γεωργικό προϊόν, το οποίο κατισχύει κάθε αντίθετης βούλησης των συμβαλλομένων.

Οι συμβάσεις μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων που δεν πληρούν το ελάχιστο νόμιμο περιεχόμενο επιφέρουν την επιβολή σε βάρος των αγοραστών αγροτικών προϊόντων διοικητικού προστίμου. Προβλέπεται δε η ποινικοποίηση τόσο της παραβίασης των όρων των εν λόγω συμβάσεων, όσο και της μεταπώλησής της, με οποιονδήποτε τρόπο μεταβίβασης και της διαπραγμάτευσης των εν λόγω συμβολαίων σε δημοπρατήρια, χρηματαγορές ή χρηματιστήρια εμπορευμάτων της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Άρθρο 11

Με το άρθρο 11 προβλέπεται η ίδρυση Δημοπρατηρίων, τα οποία οργανώνονται και διοικούνται ως ανώνυμες εταιρείες, στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν οι ΣΑΟ, οι κατά τόπον αρμόδιες Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις, ενδιαφερόμενοι ιδιώτες καθώς και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Το Δημοπρατήριο είναι ένας μηχανισμός δημοπράτησης αγροτικών προϊόντων.

Δια των Δημοπρατηρίων οι διαθέτες μπορούν να υπογράψουν πολυετή συμβόλαια διάθεσης της παραγωγής τους με όρους και εγγυήσεις που ορίζουν τα Δημοπρατήρια.

Στα Δημοπρατήρια έχουν δικαίωμα πρόσβασης μόνον έμποροι, οι οποίοι έχουν προηγουμένως εγγραφεί στο Μητρώο Εμπόρων αγροτικών προϊόντων, εφοδίων και εισροών, σύμφωνα με το ν. 3955/2011. Η εκκαθάριση των διενεργούμενων από τα Δημοπρατήρια εμπορικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένης και της εξόφλησης των

παραγωγών των αγροτικών προϊόντων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την διάθεση των προϊόντων αυτών. Η μη τήρηση της εν λόγω προθεσμίας εξόφλησης επιφέρει τις συνέπειες του άρθρου 6 του ν. 3955/2011, ενώ για τους λιανοπωλητές τις κυρώσεις αποφασίζει το ΔΣ του Δημοπρατηρίου.

Σε κάθε περιφέρεια, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να αποφασίζεται η ίδρυση, όχι περισσότερων από δύο Δημοπρατηρίων.

Τα Δημοπρατήρια εποπτεύονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Τα σχετικά με την άσκηση της εποπτείας αυτών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 12

Με το άρθρο 12 καθορίζεται ότι δικαίωμα πρόσβασης στις παροχές και στα κίνητρα του παρόντος σχεδίου νόμου καθώς και των εκάστοτε αναπτυξιακών νόμων έχουν μόνον οι καταχωρημένοι στο Μητρώο ως ενεργοί ΑΣ καθώς και οι ΟΠ και οι ΑΕΣ, που επίσης έχουν αναγνωρισθεί και καταχωρηθεί στο Μητρώο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, συνδέεται η προνοιακή δράση του Δημοσίου με την εκ μέρους του άσκηση εποπτείας επί των ΣΑΟ.

Άρθρο 13

Με το άρθρο 13 θεσπίζονται αναπτυξιακού χαρακτήρα κίνητρα, προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργία των ΣΑΟ. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οι ΣΑΟ έχουν δικαίωμα ενίσχυσης από το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (ΤΓΚ) για τα επιχειρησιακά προγράμματα προώθησης των προϊόντων τους καθώς και ότι μπορούν να χρηματοδοτούνται κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας τους και μέχρι να εγκριθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΕ τα επιχειρησιακά τους προγράμματα με σκοπό την ολική ή μερική κάλυψη των εξόδων εγκατάστασης και λειτουργίας τους.

Επίσης, προβλέπεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορεί να καθορίζονται κίνητρα για τη συγχώνευση, την ανάπτυξη, καθώς και τη μετατροπή των ΣΑΟ, οι οποίες έχουν εγγραφεί στο Μητρώο.

Άρθρο 14

Με τις διατάξεις του άρθρου 14 θεσπίζεται η άμεση χρηματοδότηση της ΠΑΣΕΓΕΣ καθώς και των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, προκειμένου αυτές να αντιμετωπίσουν το κόστος ίδρυσης και ανάπτυξης τους.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να εγγράφεται κάθε χρόνο πίστωση για την οικονομική ενίσχυση της ΠΑΣΕΓΕΣ, που διατίθεται από αυτήν αποκλειστικά για δαπάνες συνεταιριστικής εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης ή επιμόρφωσης αιρετών στελεχών ή υπαλλήλων των ΑΣ, με βάση τον ετήσιο προϋπολογισμό τους.

Επίσης, προβλέπεται ότι η ΠΑΣΕΓΕΣ ενισχύεται οικονομικά από τον οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) με την καταβολή σε αυτή, κάθε χρόνο, ποσοστού δύο τοις εκατό (2%) από τα έσοδα του εδαφίου α', της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3877/2010 (Α' 160).

Επίσης, προβλέπεται η οικονομική ενίσχυση των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, ΓΕΣΑΣΕ με ποσοστό 0,60% και ΣΥΔΑΣΕ, με ποσοστό 0,40% από τα ίδια ως άνω έσοδα του ΕΛΓΑ.

Οι ως άνω ενισχύσεις καταβάλλονται μέσα στο πρώτο εξάμηνο κάθε έτους με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με βάση τα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά τον προηγούμενο χρόνο από τον ΕΛΓΑ.

Άρθρο 15

Με τις διατάξεις του άρθρου 15 **θεσπίζονται** υπέρ των ΣΑΟ φορολογικά κίνητρα – απαλλαγές που λειτουργούν ως έμμεση, φορολογικού χαρακτήρα, ενίσχυση αυτών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, με τις σχετικές ρυθμίσεις οι συλλογικές αγροτικές οργανώσεις καθίστανται αποδέκτες σημαντικών δημοσιονομικών ελαφρύνσεων, ώστε να διευκολύνεται η δραστηριότητα και το επιτελούμενο από αυτές έργο.

Άρθρο 16

Με το άρθρο 16 τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του ν. 2810/2000, ώστε ο τελευταίος να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Από τις τροποποιούμενες διατάξεις του ν. 2810/2000 ιδιαίτερης σημασίας είναι αυτή του άρθρου 5, με την οποία καθίσταται σαφές ότι μέλη των ΑΣ μπορεί να είναι αποκλειστικά και μόνο φυσικά πρόσωπα, ώστε να αντιμετωπιστεί με αποτελεσματικό τρόπο το αρνητικό και αντιδημοκρατικό φαινόμενο των «συνεταιρισμών – σφραγίδων» και ιδίως να αποφευχθεί η διαιώνιση του φαινομένου αυτού υπό το θεσμικό πλαίσιο του παρόντος σχεδίου νόμου. Επίσης, προβλέπεται ότι μέλη του διοικητικού συμβουλίου των ΑΣ και της ΠΑΣΕΓΕΣ μπορεί να εκλεγούν μόνο επαγγελματίες αγρότες, οι οποίοι έχουν προηγουμένως εγγραφεί στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α' 151). Με αυτήν τη ρύθμιση διασφαλίζεται ότι στις διοικήσεις των ΑΣ, αλλά και της ΠΑΣΕΓΕΣ θα συμμετέχουν πλέον μόνον ενεργοί αγρότες. Τέλος, παρέχεται η δυνατότητα περαιτέρω κωδικοποίησης του ν. 2810/2000 με την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος. Κατ' αυτόν τον τρόπο, δίνεται η δυνατότητα ο ν. 2810/2000 να παραμείνει εύχρηστος και προσιτός σε όλους τους ενδιαφερόμενους.

Άρθρο 17

Με το άρθρο 17 τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του ν. 1361/1983, σχετικά με τον αγροτικό συνδικαλισμό. Από τις τροποποιούμενες διατάξεις του ν. 1361/1983 ιδιαίτερη σημασία έχει αυτή της τροποποίησης του άρθρου 5, στην οποία προβλέπεται ότι οι αγροτικοί σύλλογοι έχουν κλαδικό αντικείμενο και διακρίνονται σε ζωικής, φυτικής και αλιευτικής παραγωγής.

Επίσης, με την τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 6 προβλέπεται ότι οι Αγροτικοί Σύλλογοι ιδρύονται και λειτουργούν ένας κατά κλαδικό αντικείμενο σε κάθε Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο, επιδιώκεται η ενίσχυση της οργανωτικής λειτουργίας των αγροτικών συλλόγων, η οποία πλέον διαρθρώνεται σε επίπεδο Δήμου.

Επίσης, προβλέπεται ότι για τη σύσταση Συνομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων απαιτείται η σύμπραξη επτά (7) τουλάχιστον Ομοσπονδιών και η τήρηση των διατυπώσεων των άρθρων 78 επόμενα του Αστικού Κώδικα και ότι αυτές διαρθρώνονται σε πανελλαδικό επίπεδο.

Το αργότερο εντός έτους από την ισχύ του νόμου οι υφιστάμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις υποχρεούνται να προβούν στις αναγκαίες καταστατικές αλλαγές. Για το σκοπό αυτό, παρατείνεται για το ίδιο χρονικό διάστημα η θητεία των διοικήσεων των υφιστάμενων Συνομοσπονδιών Αγροτικών Συλλόγων.

Άρθρο 18

Με το άρθρο 18 ορίζεται ότι από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 16, 26 έως και 32, 35, 36 του ν. 2810/2000 (Α' 108), των παρ. 2 και 3 του άρθρου 16 του ν. 1361/1983 (Α' 66) και κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Επίσης ορίζεται ότι τα άρθρα 26, 27, 28, 29, 30, 31 και 32 του ίδιου νόμου καταργούνται από 1/7/2012. Επίσης, καταργείται κάθε διάταξη, η οποία έχει αντίθετο περιεχόμενο με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 19

Στο άρθρο 19 περιλαμβάνονται μεταβατικού χαρακτήρα διατάξεις για την πρώτη εγγραφή στο μητρώο των ΑΣ. Των ΟΠ και των ΑΕΣ. Επίσης, προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις για τους γυναικείου και δασικούς συνεταιρισμούς.

Άρθρο 20

Με το άρθρο 20 ρυθμίζεται το θέμα της μετατροπής των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του παρόντος σχεδίου νόμου ΕΑΣ είτε σε ΑΣ είτε σε ΑΕΣ. Στο άρθρο αυτό που αποτελεί μεταβατική διάταξη τίθεται προθεσμία τόσο για τις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των υφιστάμενων ΕΑΣ περί μετατροπής τους είτε σε ΑΣ είτε σε ΑΕΣ, όσο και για την ολοκλήρωση της μετατροπής τους και των αντίστοιχων καταστατικών αλλαγών τους.

Επίσης, ρυθμίζονται τα θέματα της ακίνητης και κινητής περιουσίας των μετατρεπομένων ΕΑΣ, ο τρόπος μετατροπής αυτών σε ΑΣ ή ΑΕΣ.

Ορίζεται ότι οι Συνεταιριστικές Εταιρείες, που έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν με βάση το άρθρο 32 του ν. 2810/2000 θεωρούνται αυτόματα ΑΕΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον στη μετοχική τους σύνθεση μετέχουν κατά πλειοψηφία ΑΣ του παρόντος σχεδίου νόμου και καταχωρούνται στο Μητρώο.

Επιπλέον, οι Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο.) και οι Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕ.Σ.Ε.), οι οποίες έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν με βάση τα άρθρα 29 και 30 του ν. 2810/2000, μπορούν να μετατραπούν σε ΑΕΣ εφόσον στη μετοχική τους σύνθεση μετέχουν κατά πλειοψηφία ΑΣ του παρόντος σχεδίου νόμου. Σε διαφορετική περίπτωση δεν αναγνωρίζονται και δεν καταχωρούνται στο Μητρώο.

Στο άρθρο αυτό επιδεικνύεται ιδιαίτερη πρόνοια για τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας των εργαζομένων στις ΕΑΣ, στις Συνεταιριστικές Εταιρείες, στις ΚΑΣΟ και στις ΚΕΣΕ, οι οποίοι μεταφέρονται αυτοδίκαια στις ΣΑΟ που θα προκύψουν.

Επίσης, στο άρθρο αυτό προβλέπεται η απαλλαγή από κάθε αστική και ποινική ευθύνη των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των μετατρεπομένων ΕΑΣ, οι οποίες αφορούν αντίστοιχα σε προηγούμενες της θητείας τους διαχειριστικές χρήσεις και δύνανται να τους καταλογισθούν αντικειμενικώς και ως αποτέλεσμα αποκλειστικά και μόνον της θητείας τους ως μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των ΕΑΣ.

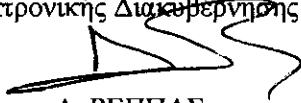
Άρθρο 21

Ορίζεται ότι η ισχύς του νόμου αρχίζει με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται άλλως στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Τα ανωτέρω θέματα αντιμετωπίζονται με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, το οποίο θέτουμε υπόψη σας για ψήφιση.

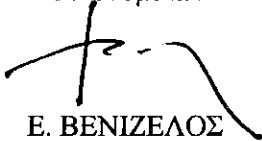
Αθήνα, ..15 Ιουλίου... 2011
Οι Υπουργοί

Διοικητικής Μεταρρύθμισης και
Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

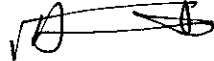
Δ. ΡΕΠΠΙΑΣ

Οικονομικών

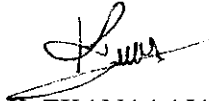
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Περιβάλλοντος, Ενέργειας και
Κλιματικής Αλλαγής

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

Εσωτερικών

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και
Ναυτιλίας

Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Γ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

Δικαιοσύνης Διαφάνειας και
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ